

PRITARTA

Anykščių rajono savivaldybės tarybos

2022 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. 1-TS-80

**A. BARANAUSKO IR A. VIENUOLIO-ŽUKAUSKO MEMORIALINIO MUZIEJAUS
2021 METŲ VEIKLOS
ATASKAITA**

I SKYRIUS. BENDROJI DALIS

1. A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinis muziejus (toliau – Muziejus) yra Anykščių rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, kaupianti, sauganti, tirianti, restauruojanti, eksponuojanti bei populiarinanti materialines ir dvasines vertybes atspindinčias krašto literatūros, kultūros ir meno, gamtos, istorijos, etninės kultūros, arklinskystės ir technikos raidą.

Muziejus, įgyvendindamas veiklos tikslą, atlieka šias funkcijas:

1.1. kaupia muziejines vertybes, atspindinčias Anykščių krašto literatūros, kultūros, istorijos raidą, technikos paveldą, etninę kultūrą ir Lietuvos arklinskystės istoriją, papildo jomis jau esančius ir formuoja naujus Muziejaus rinkinius;

1.2. saugo anykštėnų rašytojų autentišką memorialinę aplinką, užtikrina jos prieinamumą visuomenei;

1.3. tyrinėja, klasifikuoja surinktas muziejines vertybes ir jų liudijamus Anykščių krašto kultūros, literatūros, istorijos raidos procesus;

1.4. konservuoja muziejines vertybes, organizuoja jų restauravimą;

1.5. sudaro sąlygas Muziejuje saugomų muziejinių vertybių viešam naudojimui, rengia nuolatinės bei laikinos ekspozicijas ir parodas;

1.6. organizuoja kultūros ir švietimo renginius (kultūros vakarus, koncertus, pristatymus, susitikimus ir kt.) Lietuvoje ir užsienyje;

1.7. publikuoja mokslinių tyrinėjimų rezultatus, Muziejaus rinkinių katalogus, rengia ir leidžia Muziejų ir Anykščių kraštą populiarinančius spaudinius, suvenyrus, anykštėnų kūrybą, leidinius elektroninėse laikmenose;

1.8. virtualiomis ekspozicijomis, parodomis pristato Muziejų interneto svetainėse;

1.9. rengia edukacines programas moksleiviams ir suaugusiesiems, bendradarbiauja su bendrojo lavinimo mokyklomis, kuria videofilmus, dirba šviečiamąjį darbą, propaguojant Anykščių krašto literatūros, kultūros, istorijos, dailės, technikos paveldą, dabarties visuomeninius procesus;

1.10. reklamuoja Anykščių krašto turistinius objektus, dalyvauja veikloje, skatinančioje turizmo objektų plėtrą, organizuoja ekskursijas, parduoda leidinius, suvenyrus, kitas prekes, rengia vakarones, teikia informaciją turistams;

1.11. įgyvendina dvišalio ir daugiašalio kultūrinio bendradarbiavimo projektus, numatytus strateginėse valstybės ir rajono kultūros programose;

1.12. dalyvauja bendrose respublikinėse muziejinėse programose;

1.13. teikia metodinę pagalbą nevalstybiniais Anykščių rajono muziejams;

1.14. atlieka kitas teisės aktuose numatytas funkcijas.

Muziejaus veikla organizuojama vadovaudamasis Muziejaus nuostatais, patvirtintais Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2012 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. TS-301.

2. Muziejus dalį eksponatų eksponuoja šiose ekspozicijose:
- Antano Baranausko klėtelėje (A. Vienuolio g. 2, Anykščiai);
 - Antano Vienuolio-Žukausko memorialiniame name-muziejuje (A. Vienuolio g. 2, Anykščiai);
 - Jono Biliūno memorialinėje sodyboje (K. Trajecko g. 5, Niūronių k., Anykščių r.);
 - Bronės Buivydaitės memorialiniame name-muziejuje (Vilniaus g. 21, Anykščiai);
 - Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių memorialiniame muziejuje (Griežionėlių k. 1, Anykščių r.);
 - Arklio muziejuje (K. Trajecko g. 2, Muziejaus g. 4, 11, 12 ir 13, Niūronių k., Anykščių r.);
 - Siauruko muziejuje (Stoties g. 4A ir 4B, Anykščiai);
 - Šeimyniškėlių piliakalnio istoriniame komplekse (J. Biliūno g. 125, 127, 129 ir 133, Anykščiai);
 - Muziejaus parodų salėje – Stanislovo Petraškos akmens tapybos ekspozicijoje (Muziejaus g. 6A) – ši ekspozicija 2021 m. dėl patalpų remonto laikinai neveikė, jos dalis buvo perkelta ir eksponuota A. Vienuolio memorialiniame name-muziejuje.

II SKYRIUS. PERSONALO IR FINANSŲ VALDYMAS

3. Muziejaus veiklai vykdyti 2016 m. vasario 25 d. Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-42 buvo patvirtinta 40 pareigybių. 2021 m. gruodžio 31 d. muziejuje dirbo 34 darbuotojai. Atsižvelgus į padidėjusį lankytojų srautą, gegužės–spalio mėnesiais dalyje ekspozicijų buvo ilginamas darbo laikas bei priimta daugiau darbuotojų.

4. 2021 m. Muziejuje nebuvo iš darbo atleistų darbuotojų. Kiekvienais metais vykdomas paraiškų teikimas ir laikinas įdarbinimas pagal Užimtumo didinimo programos įgyvendinimą. 2021 m. pagal šią programą dirbo 2 asmenys. Įvairioms Muziejaus funkcijoms vykdyti buvo priimta darbuotojų pagal terminuotą darbo sutartį, darbo užmokestis jiems buvo mokamas iš Muziejaus uždirbtų lėšų. 2021 m. pagal tokias sutartis buvo įdarbinti 4 asmenys.

5. Muziejaus darbuotojams skatinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. sausio 17 d. nutarime Nr. XIII-198, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatyme bei Lietuvos Respublikos darbo kodekse numatyti būdai įstaigoje 2021 m. buvo taikomi.

6. Muziejaus darbuotojai nuolat skatinami dalyvauti respublikiniuose seminaruose, kursuose, mokymuose. Per ataskaitinius metus 4 Muziejaus darbuotojai kėlė kvalifikaciją, dalyvavo mokymuose muziejininkystės klausimais. Kvalifikacijos traukmės vidurkis 6 val.

7. Įstaigai vadovaujančių darbuotojų ir kitų darbuotojų metinis atlyginimų vidurkis 2021 m.:

- vadovaujantys darbuotojai: 19 tūkst. 183,65 Eur.
- įstaigoje dirbantys darbuotojai: 16 tūkst. 326,63 Eur.

8. Per 2021 m. Muziejus gavo 202 tūkst. 818,42 Eur papildomų lėšų, kurių šaltiniai:

- valstybės biudžeto lėšos (kultūros projektai) – 7 tūkst. 700,00 Eur;
- valstybės biudžeto lėšos (Užimtumo didinimo programos įgyvendinimas) – 6 tūkst. 124,61 Eur;
- savivaldybės biudžeto lėšos (projektai) – 2 tūkst. 800,00 Eur;
- kitų šaltinių lėšos (pajamos už suteiktas paslaugas) – 181 tūkst. 900,00 Eur;

- premija – 4 tūkst. Eur;
- kitų šaltinių lėšos (gauta parama) – 293,81 Eur.

Pritrauktos lėšos sudaro 32,7 proc. nuo Muziejaus biudžeto asignavimų, kurie 2020 m. sudarė iš viso 620 tūkst. 718,42 Eur. Likusias Muziejaus biudžeto lėšas – 417 tūkst. 900 Eur – skyrė Steigėjas.

III SKYRIUS. TURTO VALDYMAS

9. Įstaigos nekilnojamasis turtas, valdomas patikėjimo teise ar panaudos pagrindais:

Turtas/Vieta	Unikalus Nr.	Plotas
ŽEMĖS SKLYPAI		
Žemės sklypas J. Biliūno g. 133, Anykščiai	3403-0004-0020	0,0660 ha
Žemės sklypas J. Biliūno g. 129, Anykščiai	3403-0004-0019	0,0666 ha
Žemės sklypas J. Biliūno g. 125, Anykščiai	3403-0004-0017	0,1094 ha
Žemės sklypas Stoties g. 4A, Anykščiai	3403-0008-0034	0,1479 ha
Žemės sklypas Muziejaus g. 12, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.	4400-1142-7442	0,4462 ha
Žemės sklypas A. Vienuolio g. 2, Anykščiai	4400-2501-7947	0,6025 ha
Žemės sklypas Muziejaus g. 6A, Anykščiai	4400-2501-7347	0,1287 ha
Žemės sklypas Muziejaus g. 11, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.	3426-0004-0240	1,1710 ha
Žemės sklypas Muziejaus g. 4, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.	3426-0004-0246	0,1130 ha
Žemės sklypas Muziejaus g. 13, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.	3426-0004-0241	0,4640 ha
Žemės sklypas K. Trajecko g. 5, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.	4400-1997-2826	0,7730 ha
Žemės sklypas Griežionių k. 1, Andrioniškio sen., Anykščių r.	4400-1990-9410	0,3631 ha
Žemės sklypas Griežionių k. 1., Andrioniškio sen., Anykščių r.	4400-1990-9510	0,0378 ha
Žemės sklypas Vilniaus g. 21, Anykščiai	4400-0434-8538	0,1473 ha
PASTATAI IR KITI STATINIAI		
Pastatas – Muziejus Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai (Sk. k. rez., tvora, takas) Muziejaus g. 6A, Anykščiai	3498-6002-0019 3498-6002-0020	504,79 kv. m.

Pastatas – Apžvalgos bokštas	4400-4112-4589	28,63 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Stoginė (gynybinės sienos imitacija)	4400-4112-4596	35,35 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Tvora	4400-4112-4578	
J. Biliūno g. 125, Anykščiai		
Kiti inžineriniai statiniai – Stoginė (gynybinės sienos imitacija)	4400-4054-3671	41,35 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Tvora	4400-4054-3660	
J. Biliūno g. 127, Anykščiai		
Kiti inžineriniai statiniai – Stoginė (gynybinės sienos imitacija)	4400-4742-4797	24,52 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Tvora	4400-4054-3693	
Pastatas – Sodo pastatas	3498-6024-9010	25,36 kv. m.
J. Biliūno g. 129, Anykščiai		
Kiti inžineriniai statiniai – Stoginė (gynybinės sienos imitacija)	4400-4446-8688	17,23 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Tvora	4400-4742-9832	
Pastatas – Apžvalgos bokštas	4400-0351-9886	29,88 kv. m.
Pastatas – Sodo pastatas	3498-5023-4012	20,35 kv. m.
J. Biliūno g. 133, Anykščiai		
Pastatas – Sandėlis	3494-8001-6033	865,51 kv. m.
Stoties g. 4A, Anykščiai		
Pastatas – Siaurojo geležinkelio istorijos ekspozicijos pastatas	4400-0061-5110	689,57 kv. m.
Stoties g. 4B, Anykščiai		
Bronės Buivydaitės memorialinio muziejaus pastatai		
Pastatas – Muziejus	3494-0004-2019	74,98 kv. m.
Pastatas – Ūkio pastatas	3494-0004-2026	24,00 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai	3494-0004-2030	
Vilniaus g. 21, Anykščiai		
Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių sodybos pastatai		
Pastatas – Muziejus	3482-0000-1015	157,29 kv. m.
Pastatas – Klėtis	3482-0000-1026	58,00 kv. m.
Pastatas – Ūkinis pastatas	3482-0000-1037	62,00 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai (šulinys, varteliai, vartai, tvora, tualetas)	3482-0000-1048	
Griežionių k. 1, Andrioniškio sen., Anykščių r. sav.		
Rašytojo Jono Biliūno memorialinio muziejaus pastatai		
Pastatas – Muziejus	3494-0110-8018	90,34 kv. m.
Pastatas – Ūkinis pastatas	3494-0110-8029	77,00 kv. m.
Pastatas – Kiemo rūšys	3494-0110-8038	16,00 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai (šulinys, tvora)	3494-0110-8040	
K. Trajecko g. 5, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.		
A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus pastatai		

Pastatas – Muziejus	3492-6000-2010	216,14 kv. m.
Pastatas – Muziejus	3492-6000-2020	59,70 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai (Tvora, šulinys, takai)	3492-6000-2031	
A. Vienuolio g. 2, Anykščiai		
Pastatas – Muziejus	3494-0097-0016	295,85 kv. m.
Pastatas – Maniežas	3494-0097-0027	63,00 kv. m.
Pastatas – Arklio muziejus	3494-0097-0038	349,00 kv. m.
Pastatas – Kioskas	3494-0097-0049	32,32 kv. m.
Pastatas – Kalvė	3494-0097-0062	34,96 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai (Aikštelė)	3494-0097-0070	
Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai (Pėsčiųjų takai)	4400-2283-3496	321 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Automobilių stovėjimo aikštelė	4400-3001-4876	1872 kv. m.
K. Trajecko g. 2, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.		
Aukštaitiška sodyba Nr. 1		
Pastatas – Muziejus	3494-0097-1013	89,76 kv. m.
Pastatas – Muziejus - daržinė	3494-0097-1024	211,00 kv. m.
Pastatas – Muziejus – pirtis	3494-0097-1035	17,00 kv. m.
Pastatas – Muziejus – svirnas	3494-0097-1046	18,00 kv. m.
Kiti inžineriniai statiniai – Kiemo statiniai (tvora, lauko tualetas)	3494-0097-1068	
Muziejaus g. 13, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.		
Pastatas – Kontora su kultūros namais	3496-6008-0011	396,00 kv. m.
Muziejaus g. 4, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.		
Aukštaitiška sodyba Nr. 2		
Pastatas – Gyvenamasis namas kaimo turizmo reikmėms	4400-0730-9899	92,59 kv. m.
Pastatas – Klėtis	4400-1760-1286	101,66 kv. m.
Pastatas – Tvartas	4400-1760-1302	170,74 kv. m.
Pastatas – Klojimas	4400-1760-1313	88,27 kv. m.
Pastatas – Muziejus – klėtis	3494-0097-1057	60,00 kv. m.
Muziejaus g. 11, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.		
Pastatas – Klojimas	4400-0415-5936	363,00 kv. m.
Muziejaus g. 12, Niūronių k., Anykščių sen., Anykščių r. sav.		

10.1 Faktinių Muziejaus nekilnojamojo turto, valdomo patikėjimo teise ar panaudos pagrindais, arba išnuomoto turto ploto ūkinę priežiūrą užtikrinančių paslaugų kaina per metus – 11 tūkst. 435,08 Eur.

10.2. Įstaiga per 2021 m. nebuvo išnuomojusi ar kitaip perdavusi nekilnojamojo turto, už kurį būtų gautas užmokestis.

10.3. Pagal sutartį su projekto „FIXUS“ NR. LT04-2-KM-TF-001 vykdytoju BĮ Kultūros paveldo centru ir partneriu BĮ Kultūros infrastruktūros centru Muziejus pateikė kultūros paveldo objektus – keturis valdomus pastatus (A. Baranausko klėtelę, A. Vienuolio namą-muziejų, J. Biliūno namą-muziejų ir Didžiulių namą-muziejų) ekspertizei ir gavo išsamias ekspertų išvadas dėl tolesnės jų eksploatacijos.

11. Per 2021 m. Muziejus neįsigijo jokio turto, įskaitant ir nekilnojamojo turto, valdomo patikėjimo teise.

12. Per 2021 metus Savivaldybės administracijos padalinių ar Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos pateiktų rekomendacijų ar reikalavimų Muziejus nebuvo gavęs.

IV SKYRIUS. DOKUMENTŲ VALDYMAS

13. Muziejaus veikla organizuojama vadovaujantis Muziejaus nuostatais, Muziejų įstatymu bei kitais biudžetinės įstaigos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Muziejaus direktorius rengia paslaugų teikimo, ūkinės ir finansinės veiklos įsakymus, sutartis, darbuotojų pareiginius nuostatus bei kitus dokumentus. Muziejuje yra patvirtintas įstaigos dokumentacijos planas, susidedantis iš šių dalių:

- Personalo valdymo dokumentai;
- Dokumentų valdymo ir naudojimo dokumentai;
- Finansinio ir kito turto valdymo dokumentai;
- Saugos ir sveikatos darbe, gaisrinės ir civilinės saugos dokumentai.

14. Per 2021 m. Muziejaus direktorius išleido 187 direktoriaus įsakymus, iš jų 42 įsakymus įstaigos veiklos klausimais, 56 – personalo klausimais, 89 – dėl atostogų suteikimo, įsakymų dėl komandiruočių nebuvo. Per metus išsiųsti 298 raštai, gauti 77 Muziejui adresuoti dokumentai. Pasirašytos 47 sutartys: 11 – pirkimo-pardavimo, 32 – paslaugų, 2 – nuomos, 2 – eksponatų deponavimo.

15. Muziejuje saugiu elektroniniu parašu buvo pasirašyti 175 elektroniniai dokumentai.

V SKYRIUS. VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VALDYMAS

16. Muziejus 2021 m. vykdė 263 viešąjį prekių, paslaugų ir darbų pirkimą už 70 tūkst. 325,56 Eur. Iš to skaičiaus įstaiga 160 kartų pirkė prekių už 39 tūkst. 81,53 Eur ir 103 kartus pirkė paslaugų už 31 tūkst. 244,03 Eur, poreikio pirkti darbus nebuvo.

Lyginant su 2020 m., Muziejaus vykdytų pirkimų skaičius išliko stabilus: pirkimų skaičius sumažėjo tik 3 proc., o pirkimų apimtys – tik 8 proc.

17. Per praėjusius biudžetinius metus Muziejus įvykdė 1 pirkimą informacinėmis priemonėmis (CVP IS) už 9 tūkst. 38,01 Eur. Tokių pirkimų 2019-aisiais bei 2020-aisiais metais nebuvo vykdyta.

18. Per 2021-uosius metus Muziejus sudarė 28 viešųjų pirkimų sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis, jų suminė vertė buvo 29 tūkst. 345,16 Eur. Lyginant su 2020 m., sutarčių skaičius sumažėjo 37 proc., o jų bendra vertė sumažėjo 36 proc. Per 2021 m. buvo viešai paskelbtos 9 sutartys (pirkimų suma 9 tūkst. 422,15 Eur).

VI SKYRIUS. INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ IR VIDAUS ADMINISTRAVIMO INFORMACINIŲ SISTEMŲ VALDYMAS

19. Dėl 2020 m. pradėtos Muziejaus administracinio pastato rekonstrukcijos pertvarkius darbo pobūdį, Muziejuje 2021 m. buvo tik 7 kompiuterinės darbo vietos.

20. Muziejus per 2021-uosius metus patyrė 828,49 Eur faktinių kompiuterių, informacinių sistemų įsigijimo išlaidų.

21. Muziejus 2021 m. kompiuteriams, informacinėms sistemoms tvarkyti ir prižiūrėti išleido 1 tūkst. 651,40 Eur.

VII SKYRIUS. PROGRAMŲ IR PROJEKTŲ VALDYMAS

22. Nors COVID-19 pandemija 2021 m. apribojo viešąsias Muziejaus veiklas, per ataskaitinius metus Muziejus organizavo įvairių literatūrinių, istorinių ir meninių renginių: pirmųjų tremčių 1941 m. birželį 80-mečio, Anykščių žydų bendruomenės holokausto 80-mečio atminties programas, Gyvojo kaimo vasaros savaitgalių programą Arklio muziejuje Niūronyse, Anykščių miesto šventės „Vasaros atogrąžos Anykščiuose“ Muziejaus programą, dalyvavo kituose Anykščių kultūriniuose renginiuose. Dėl epidemiologinių suvaržymų, įvestų dar 2020 m., Muziejus dalį savo veiklų ir paslaugų toliau vykdė ir teikė virtualioje erdvėje bei nuotoliniu būdu.

23. Kaip ir kiekvienais metais, Muziejus daugiausiai dėmesio skyrė lankytojams priimti, ekskursijoms bei edukacinėms programoms organizuoti. 2021 m. Muziejaus ekspozicijas aplankė 50,5 tūkst. lankytojų, absoliuti dauguma jų buvo ekskursijų po Muziejaus ekspozicijas dalyviai. Populiariausius Arklio muziejų aplankė 19,1 tūkst. lankytojų, Siauruko muziejų – 16,4 tūkst. lankytojų, Šeimyniškėlių piliakalnio istorinį kompleksą – 7,5 tūkst. lankytojų, kiti 7,5 tūkst. pasklido po literatūrines ekspozicijas.

24. Dalyvaudamas Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų Kultūros paso sistemoje, Muziejus 2021 m. teikė paslaugas šios sistemos vartotojams pagal 41 akredituotą edukacinę programą, tarp jų pradėjo veikti 6 nuotolinės programos, pritaikytos pandeminei situacijai. Visos Muziejaus edukacinės programos yra akredituotos maksimaliam 3 metų laikotarpiui.

Per 2021 m. Muziejaus Kultūros paso programomis pasinaudojo 281 Lietuvos moksleivių grupė, Muziejaus ekspozicijose pažinimo veikla užsiėmė 6 tūkst. 130 mokinių, dauguma paslaugų buvo suteikta birželio, rugsėjo ir spalio mėnesiais, kai tokios veiklos nebuvo ribojamos ar uždraustos. Už šias paslaugas Muziejus gavo 18 tūkst. 261,50 Eur pajamų.

25. 2020 m. Muziejus saugojo, gausino, tyrinėjo ir viešino savo eksponatų fondus. 2021 m. gruodžio 31 d. Muziejaus fonduose buvo saugomi 46 tūkst. 804 pagrindinio ir pagalbinio fondų eksponatai. Per 2021 m. fondus papildė ir buvo suinventorinti 2 tūkst. 587 nauji eksponatai. Muziejuje buvo tęsiama eksponatų skaitmeninimo programa: toliau sudaromi kompiuteriniai eksponatų sąrašai, eksponatai įvertinti pagal nustatytą metodiką, eksponatai skenuojami ir/ar fotografuojami, jų atvaizdai viešai publikuojami Lietuvos integralioje muziejų informacinėje sistemoje (LIMIS), VEPIS portale www.epaveldas.lt ir „Europeana“ portale. Per 2021 m. į viešąsias prieigas buvo pateikti 1 tūkst. 409 eksponatai ir informacija apie juos.

Iki 2021 m. pabaigos viešosiose prieigose iš viso jau pateikti 13 tūkst. 811 Muziejaus eksponatų, tai sudaro 29,5 proc. viso eksponatų fondo.

26. Vykdamas Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymą, pagal nustatytą tvarką muziejinės vertybės (eksponatai) buvo vertinami tikrąja verte. 2021 m. buvo įvertinti tik naujai gauti 2 tūkst. 587 eksponatai.

27. Tyrinėdamas ir populiarindamas savo fondus bei rinkinius, Muziejus 2021 m. parengė ir, sutelkęs rėmėjų lėšas, išleido Algimanto Dačiulio prisiminimų ir dokumentų knygą „Skalsios duonos linkėdamas“ (tiražas 200 egz.) bei Rimanto P. Vanago dokumentinę poemą „Anykščių dantiraštis“ (leidinys lietuvių, rusų ir anglų kalbomis, vertė Georgijus Jefremovas ir Andrius Vitkūnas, tiražas 500 egz.). 2021 m. Muziejus taip pat išleido papildomą 2018-ųjų metų knygos

„VIS KITOKI BALSELIAI... A. Baranauskas : Įvairiakalbis „Anykščių šilelis“ 2-ojo papildyto leidimo tiražą (500 egz.).

28. Muziejus tęsė nuo 2011 m. pradėtus Anykščių krašto genealoginius tyrimus, kaupdamas genealoginę informaciją ir teikdamas ją Muziejaus lankytojams, skatindamas domėtis savo kilmės istorija, taip ugdydamas nacionalinio pasididžiavimo patriotinius jausmus. Iki 2021 m. pabaigos Muziejaus sudaromuose genealoginių žinių skaitmeniniuose rinkiniuose buvo sukaupta per 138 tūkst. įrašų apie Anykščių krašto žmonių gimimą, santuokas ir mirtis XVIII–XX a. Geriausiai ištirtos Anykščių, Andrioniškio, Debeikių, Troškūnų parapijos, tyrimai plėtojami Svėdasų ir Traupio parapijose.

Muziejaus sukaupta genealoginė informacija leido patikslinti daugybę faktų apie žymiųjų anykštėnų kilmę, gimines, biografines linijas, padeda plėsti žinias apie saugomus eksponatus.

29. 2021 m. Muziejus tęsė 2017 m. pradėtą misiją, skirtą Lietuvos Respublikos gimimo ir pirmųjų kovų už Nepriklausomybę 100-mečiui. Ja siekiama prisiminti ir įamžinti visus anykštėnus – Lietuvos nepriklausomybės kovų savanorius, sukaupiant apie juos žinias ir taip atskleidžiant tą garbę, kokią visai savo giminei bei gimtajam kraštui pelnė daugiau kaip 400 anykštėnų savanorių. Remdamasis sukauptais genealoginiais rinkiniais, Muziejus toliau rinko žinias apie savanorius archyvuose, šaltiniuose, bendravo su savanorių palikuoniais. Muziejaus interneto svetainėje sukurtame šiai misijai skirtame puslapyje skelbiamos 420 savanorių biografijų toliau atnaujinamos, apauginamos vis naujais faktais, kurie atveda savanorių šeimas ir jų gimines iki šių dienų.

30. Atskleisdamas Anykščių krašto istorijai svarbią Anykščių žydų bendruomenės holokausto 80-mečio atmintiną sukaktį, Muziejus parengė ir realizavo kompleksinę atminimo veiklų programą: 2021 m. liepos–spalio mėnesiais Anykščiuose buvo paženklinti žydų Gyvybės ir Mirties keliai: 7 mėlynos stotelės, primenančios žydų gyvenimo ir veiklos vietas, bei 7 geltonos stotelės, liudijančios Anykščių žydų bendruomenės sunaikinimą 1941-ųjų vasarą; įrengtas stacionarinis standas prie holokausto aukų kapavietės Liudiškių kalvos papėdėje, jame įdiegtas QR kodu valdomas garso įrašas, pristatantis didelę grupę šioje vietoje palaidotų anykštėnų žydų; surengti atminimo renginiai buvusio Janydžių geto vietoje ir prie holokausto aukų kapų.

31. Įgyvendindamas Lietuvos kultūros tarybos iš dalies finansuotus projektus, Muziejus vykdė renginių programas:

31.1. 2021 m. buvo įgyvendinta literatūros populiarinimo renginių programa „Vasara be knygos“ – įvairiose Anykščių kultūrinėse erdvėse vyko literatūros ir muzikos renginiai, skirti tiek anykštėnams, tiek kraštą lankantiems turistams. Muziejaus iniciatyva Rašytojų kalnelyje literatūros ir muzikos programas pateikė Veronika Povilionienė ir instrumentinio folkloro grupė „Ratilai“, aktoriai Petras Venslovas, Giedrius Arbačiauskas, Andrius Bialobžeskis ir kt., surengti kultūros renginiai ir kitose Anykščių erdvėse: Anykščių kultūros centre bei Anykščių koplyčioje.

31.2. 2021 m. Muziejaus Etninės kultūros skyriuje (Arklio muziejuje) įgyvendinus vasaros savaitgalių Gyvojo kaimo renginių programą, vasaros šeštadieniais Niūronyse buvo surengta 10 teminių žemės darbų ir tradicinės kultūros švenčių, įvyko 6 muzikantų popietės, parodyti 6 teatrų spektakliai.

32. 2021 m. buvo tęsiami šie Muziejaus partnerystės projektai:

32.1. 2019-04-10 partnerystės sutartis su Lietuvos istorinių transporto priemonių išsaugojimo asociacija „RETROMOBILE“, kuriant ir eksploatuojant istorinių transporto priemonių ekspoziciją Siauruko muziejuje (sutartis tęsiama neterminuotai).

32.2. 2019-08-13 bendradarbiavimo sutartis su viešąja įstaiga „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“, plėtojant Siauruko muziejaus ekspozicijas (sutartis tęsiama neterminuotai).

32.3. 2020-12-04 bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba dėl Muziejuje saugomų bažnyčių metrikų knygų skaitmeninių kopijų naudojimo.

32.4. Tęstinė partnerystė su Lietuvos rašytojų sąjunga, organizuojant Lietuvos rašytojų sąjungos narių kūrybines rezidencijas ir kūrybos vakarus Anykščiuose bei „Vasaros akademiją“ jauniems literatūros kūrėjams.

33. Vykdant kultūros paveldo populiarinimo veiklas, 2021-aisiais metais buvo suorganizuoti šie Muziejaus renginiai:

33.1. Gegužės 29 – birželio 5 dienomis vyko Muziejaus organizuotas 7-asis tradicinių kinkinių žygis „Į „Bėk bėk, žirgeli!“ – su žemaitukais!“, keliautojai į Niūronis atkeliavo atskiromis gurguolėmis iš dviejų Lietuvos vietų – iš Pumpėnų (Pasvalio r.) ir iš Kernavės (Širvintų r.).

33.2. Birželio 5 d. Arklio muziejuje Niūronyse pirmą kartą vyko sambariai „Daina apie žirgą“, dalyvavo dainorėliai iš įvairių Lietuvos kampelių: Kaišiadorių, Garliavos, Ežerėlio ir Žiobiškio.

33.3. Birželio 13 d. prie A. Vienuolio namo Muziejus surengė literatūrines Antanines, vyko dainininkės Veronikos Povilionienės ir instrumentinės folkloro grupės „Ratilai“ koncertas.

33.4. Birželio 14 d. Siauruko muziejuje vyko tremtinių sambūris pirmųjų lietuvių tremčių į Sibirą 80-mečiui atminti, eksponuota 1941-ųjų metų tremtinio Alfredo Klimašausko piešinių paroda „Gyvenimas tremtyje“, patriotines dainas dainavo Jurgita Baldauskienė ir Robertas Raišelis.

33.5. Birželio 18 d. L. ir S. Didžiulių sodyboje-muziejuje surengtas bičiulių sambūris „Didžiulių šeimos patriarchams – 165, popietė Didžiulių giminės tėvonijoje Griežionėlėse buvo skirta švietėjų Liudvikos Nitaitės ir Stanislovo Felikso Didžiulių 165-osioms gimimo metinėms. Sambūrio dalyvius linksmo kapela „Pelyša“ iš Andrioniškio.

33.6. Birželio 23 d. Jono Biliūno sodyboje-muziejuje Niūronyse vyko Jono Biliūno kūrybos skaitymai „Iš gimtųjų namų“ ir tradicinės Joninės su kapela „Muzikantai iš pa Utenas“ (vadovė Rima Garsonienė).

33.7. Birželio 26 d. Arklio muziejuje Niūronyse surengta Šienapjūtės diena, Biržų kultūros centro ansamblis „Siaudela“ atliko dainų programą „Man dalgela čysta pliena, pradalgėla žalia šiena“.

33.8. Liepos 3 d. prie A. Baranausko klėtelės vyko Lietuvos rašytojų sąjungos Vasaros akademijos jaunųjų kūrėjų improvizacijų vakaras.

33.9. Liepos 6 d. Arklio muziejuje švęstos Mindauginės: šviežio šieno skulptūras kūrė medžio skulptorius Vladas Gaidys, koncertavo uteniškiai Raimondas ir Rima Garsonai.

33.10. Liepos 10 d. Arklio muziejuje parodytas Anykščių kultūros centro teatro spektaklis „Medkopis“, skirtas kunigui Jonui Katelei (režisierius Jonas Buziliauskas).

33.11. Liepos 10 d. prie A. Baranausko klėtelės surengtas liepos 5–11 dienomis Muziejuje rezidavusios rašytojos Daivos Molytės-Lukauskienės kūrybinės rezidencijos vakaras su pasakaičių knygele „Kaip kiras gintarus rinko“.

33.12. Liepos 17 d. Arklio muziejaus Striukų sodybos klojime Anykščių kultūros centro teatras vaidino poezijos spektaklį „Apnuoginta širdis“ (režisierius Jonas Buziliauskas).

33.13. Liepos 24 d. Arklio muziejuje Niūronyse buvo surengta Rugiapjūtės diena, programą pateikė Kauno folkloro klubas „Liktužė“ (vadovė Jūratė Svidinskienė).

33.14. Liepos 22–24 d. Muziejus dalyvavo Anykščių miesto šventės „Vasaros atogrąžos Anykščiuose“ kultūrinėje programoje:

33.14.1. Liepos 22 d. vyko renginių ciklas Anykščių žydų bendruomenei atminti Holokausto 80-mečio sukakties proga: prisiminimų pusvalandyje buvusio Janydžių geto vietoje ties J. Biliūno ir Šeimyniškių gatvių sankryža skambėjo Kęstučio Grigaliūno trimito garsai, iš praeities ataidėjo anykštėnės Onos Balaišienės prisiminimų apie getą garso įrašas; bendruomenės sambūryje prie Holokausto aukų kapų Liudiškių kalvos papėdėje žuvusiuosius pagerbė Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkė Faina Kukliansky, malda žuvusiems Anykščių žydams atminti pirmą kartą po 80 metų prie kapų giedojo Vilniaus choralinės sinagogos kantorius Šmuelis Jatomas.

33.14.2. Liepos 24 d. A. Baranausko aikštėje Muziejus surengė vaizdo ir garso instaliacijos istorinių sukaikių tematika, prisimenant pirmųjų tremčių 80-metį ir paskutinių didžiųjų tremčių 70-metį, pristatė dirbtinio intelekto generuojamą emocinę tremties programą „Veidrodis iš Amžinojo įšalo“.

33.14.3. Liepos 24 d. prie Antano Baranausko klėtelės vyko literatūros popietė-dedikacija „Aš pažinau karalių Tavyje“, skirta Vytauto Mačernio 100-mečiui, dalyvavo aktorius Petras Venslovas ir rašytoja Aldona Ruseckaitė.

33.15. Liepos 31 d. Arklio muziejuje Niūronyse parodytas Anykščių kultūros centro Ažuožerių skyriaus teatro meno mėgėjų kolektyvo spektaklis A. Kazragio vieno veiksmo komedija „Žentelis“ (režisierė A. Simanonienė).

33.16. Rugpjūčio 14 d. Arklio muziejuje Niūronyse vaidintas Skiemonių miestelio teatro spektaklis Edmundo Untulio komedija „Nosis“ (režisierius Gintautas Eimanavičius).

33.17. Rugpjūčio 15 d. Arklio muziejuje Niūronyse vaidintas Skiemonių miestelio teatro spektaklis Kazio Binkio komedija „Kai atsarga daro gėdą“ (režisierius Gintautas Eimanavičius), surengta folkloro grupės „Smetonos ūsai“ programa.

33.18. Rugpjūčio 21 d. prie A. Baranausko klėtelės surengta „Purpurinė preliudija“ – poezijos ir muzikos valanda „Ant Rašytojų kalnelio“ su aktoriais Andriumi Bialobžeskiu ir Giedriumi Arbačiausku.

33.19. Rugpjūčio 31–rugsėjo 6 dienomis Muziejuje rezidavo Lietuvos rašytojų sąjungos narė literatūrologė Donata Mitaitė.

33.20. Rugsėjo 4 d. Arklio muziejuje Niūronyse surengta Linų diena, linus su apeigomis rovė Rokiškio kultūros centro priemiesčio padalinio Žiobiškio folkloro ansamblio dainininkės (vadovė Aušra Kežutienė), šiuolaikiniame linamynio darbų rituale skambėjo Kauno ansamblio „Kadujo“ giedamos sutartinės ir šiuolaikinio garso instaliacijos.

33.21. Rugsėjo 11 d. L. ir S. Didžiulių sodyboje-muziejuje Griežionėlėse buvo surengta atminties popietė „Didžiulių šeimos dvyniams – 140“, skirta Vandos Didžiulytės ir Vytauto Didžiulio 140-osioms gimimo metinėms, jubilatus priminė Kovo 11-osios Akto signatarė filologė Irena Andrukaitienė ir klimatologė dr. Audronė Galvonaitė, muzikinę programą pateikė Miglė Sakavičiūtė (arfa) ir Marius Sakavičius (violončelė).

33.22. Rugsėjo 11 d. Muziejus surengė Šiaulių valstybinio dramos teatro gastroles Anykščiuose ir Anykščių kultūros centro salėje mokyklų bendruomenėms pristatė spektaklį „Kukučio kelionė“ pagal Marcelijų Martinaitį, prisimenant rašytojo 85-metį.

33.23. Rugsėjo 25 d. Muziejus dalyvavo tradicinėje rudens šventėje Obuolinėse ir Turizmo naktyje: Siauruko muziejaus retro kino salėje demonstruotas kino filmas „Mėnulio Lietuva“ (Lietuvos kino ir CineMark studijos, režisierius Gytis Lukšas, 1997 m.); A. Baranausko aikštėje

surengtas nakties kino kronikos seansas „Anykščių krašto istorinė dokumentika“, B. Buivydaitytės memorialinėje sodyboje lankytojus viliojo švytintis sodas ir gėlių drugelis.

33.24. Spalio 22 d. Anykščių koplyčioje – Pasaulio anykštėnų kūrybos centre vyko Muziejaus vakaras „Trys kultūros dešimtmečiai po Koplyčios skliautais“, parodytas kamerinis muzikinis spektaklis „Sofijos Tyzenhauzaitės jausmų atspindžiai“, skirtas pirmosios Lietuvos rašytojos moters Sofijos de Šuazel-Gufje 230-mečiui ir Koplyčios kultūrinės veiklos 30-mečiui, atlikėjai: Virginija Kochanskytė (idėjos autorė, režisierė ir aktorė), Kristina Siurbytė ir Andrius Apšega (Kauno valstybinio muzikinio teatro solistai) ir Beata Vingraitė (pianistė).

33.25. Nuo gruodžio 4 d. iki metų pabaigos Muziejus dalyvavo Anykščių Kalėdų rezidencijos renginių programoje, pateikdamas savo renginius istoriniuose Karvelių namuose (Tilto g. 2):

33.25.1. Gruodžio 4 d. surengtas paslapties spektaklis „Onulės ir Jonulio sakmė“, kuriame dalyvavo dainininkė Rita Preikšaitė, pianistė Rūta Blaškytė ir rašytojas Rimantas Vanagas (renginys tiesiogiai transliuotas ir Muziejaus Facebook paskyroje)

33.25.2. Advento dienomis veikė Advento vainikų ir puokščių kūrybinės dirbtuvėlės, pristatyta nauja edukacinė programa šeimoms „Baltas Kalėdų stebuklas: kaip kepti kalėdaitis“

33.25.3. Rengtos pažintinės programos „Onos Zabielaitytės-Karvelienės gyvenimo teatras“ Karvelių namų muzikiniame salone, veikė Mariaus Baranausko fotografijų ciklo „Žmogaus gimimas“ miniatiūrų paroda ir vienos nuotraukos paroda „Anykščiuose gimė dvynukai“, demonstruotas videopasakojimas „Akušerės Dalijos Julijos Karvelienės prisiminimai iš senųjų gimdymo namų“.

Dėl Lietuvoje įvestų epidemiologinių apribojimų dalis iš anksto planuotų viešųjų renginių neįvyko.

34. Pristatydamas Muziejuje saugomus fondus ir skleisdamas žinias apie Anykščių krašto nematerialųjį kultūros paveldą, Muziejus nuolat dalyvauja moksliniuose bei atminimo renginiuose Lietuvoje ir už jos ribų. 2021 m. Muziejaus atstovai dalyvavo ir skaitė pranešimus, dalyvavo diskusijose:

34.1. Rugpjūčio 13 d. Birštono viešosios bibliotekos projekto „Literatūriniai vakarai po žvaigždėtu vasaros dangumi“ renginys „Birštonas rašytojo Antano Vienuolio akimis“, pranešimas apie Antaną Vienuolį kaip kultūrinio turizmo pradininką Lietuvoje (dalyvavo pranešėjas Tautvydas Kontrimavičius).

34.2. Rugsėjo 8 d. Raguvos (Panevėžio r.) Trečiojo amžiaus universiteto seminaras „Šeimos kilmės medis: kaip atrasti savo šaknis“, pranešimas apie Muziejaus genealoginių tyrinėjimų patirtis ir atradimus (dalyvavo pranešėjas Tautvydas Kontrimavičius).

34.3. Rugsėjo 8 d. Svėdasuose vykusio mokslinė-istorinė konferencija „Pirmoji knyga“, prisimenant įvairias pirmąsias kraštą garsinusias knygas, pranešimas „Mykolas Smolskis ir jo knyga „Uvogos apie išganymą dūšios“ (dalyvavo pranešėjas Raimondas Guobis).

34.4. Lapkričio 24 d. Tradicinis anykštėnų kraštotyrininkų sambūris-seminaras „DRAUGAUKIME–BENDRAUKIME–BENDRADARBIAUKIME“ Anykščių L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje, pranešimas „Zenonas Valunta ir jo skulptūrų karalystės ženklai“ (dalyvavo pranešėjas Raimondas Guobis).

35. Muziejus, plėtodamas ryšius su visuomene, naudoja įvairias komunikacijos bei reklamos priemones:

35.1. Nuolatinė komunikacija vykdoma per Muziejaus interneto svetaines www.baranauskas.lt; www.arkliomuziejus.lt www.siaurukomuziejus.lt, kuriose pateikiama lankytojams aktuali informacija apie muziejaus ekspozicijas ir paslaugas. Muziejaus veiklos lietuvių, anglų, prancūzų, rusų, vokiečių kalbomis pristatomos Lietuvos muziejų svetainėje www.muziejai.lt, o edukacinės programos – specializuotuose portaluose www.edukacinesprogramos.lt bei www.kulturospasas.emokykla.lt. Muziejaus renginiai, projektai, ekspozicijos, naujienos pristatomi socialinio tinklo Facebook paskyroje, kurias turi ir administruoja visi Muziejaus padaliniai.

35.2. Muziejaus ekspozicijos ir muziejininkų veikla pristatoma žiniasklaidoje. Informaciniai pranešimai pateikiami vietos, regiono ir nacionalinei žiniasklaidai (2021 m. – 19), dalyvauta radijo ir televizijos laidose (4 televizijos laidos bei reportažai ir 6 radijo laidos), sukurti ir išplatinti 4 nauji vaizdo siužetai apie Muziejaus ekspozicijas ir renginius.

35.3. Muziejaus veiklos pristatytos išleistose Muziejaus skrajutėse, Anykščių turizmo ir verslo informacijos centro reklaminiuose leidiniuose. Šie leidiniai platinami Lietuvos turizmo informaciniuose centruose, turizmo agentūrose taip pat Anykščių krašto apgyvendinimo ir viešojo maitinimo įmonėse, pas kitus turizmo paslaugų teikėjus Anykščių rajone bei regione.

35.4. Siekdamas plėsti komunikacinius kanalus, Muziejus dalyvauja Lietuvos muziejų asociacijos ir Anykščių turizmo klasterio veiklose.

VIII SKYRIUS. VEIKLOS TIKSLAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

36. Planuodamas 2021 m. veiklas, Muziejus buvo išsikėlęs tikslą išsaugoti veiklos rodiklius pandeminės situacijos ir besitęsiančios dalies svarbiausių patalpų rekonstrukcijos laikotarpiu, siekdamas įgyvendinti šiuos uždavinius:

36.1. Priimti ir aptarnauti Muziejaus ekspozicijose ne mažiau kaip 50 tūkst. lankytojų.

36.2. Priimti į Muziejaus fondus ir inventorinti ne mažiau kaip 600 naujų eksponatų.

36.3. Į LIMIS perkelti ne mažiau kaip 950 eksponatų skaitmeninių kopijų.

36.4. Skenuoti ar kitaip skaitmeninti ne mažiau kaip 2100 eksponatų.

36.5. Surengti ne mažiau kaip 20 viešųjų renginių visuomenei.

37. Siekdamas užsibrėžto tikslo, Muziejus stabilizavo veiklos rodiklius, veikdamas ir objektyviai sudėtingomis sąlygomis, taip pasiekdamas šiuos kiekybinius vertinimo kriterijus, kurie parodo Muziejaus veiklos apimtį:

37.1. Muziejus sulaukė ir aptarnavo 50,5 tūkst. lankytojų, suteikdamas jiems pilnavertę paslaugą, ypač išplėtodamas Kultūros paso sistemos edukacinių programų veiklas. Lyginant su 2020 m., lankytojų skaičiaus padidėjimas 5 proc. yra pozityvi tendencija esančiomis veiklos sąlygomis.

37.2. Į Muziejaus fondus buvo priimta 2,6 tūkst. naujų eksponatų. Pasiiektas 3,5 karto didesnis naujų eksponatų priėmimas, lyginant su 2020 metais, sąlygotas momentinių veiklos sąlygų – buvo panaudotas apribotos veiklos laikas istoriniams Muziejaus rinkiniams peržiūrėti, tvarkyti ir vertingiausiems radiniams inventorinti.

37.3. Į LIMIS Muziejus pateikė 1,4 tūkst. eksponatų skaitmeninių kopijų, šiai veiklai efektyviai panaudodamas darbo laiką, kai buvo ribojamas fizinis bendravimas su lankytojais.

37.4. Muziejus suskaitmenino 2,75 tūkst. eksponatų, laikydamasis principo, kad naujai inventorinti eksponatai skaitmeninami iškart.

37.5. Per ataskaitinius metus, vien tik panaudodamas pandemijos atoslūgių laikotarpius, kai viešosios veiklos buvo leistos, Muziejus surengė 25 įvairios aprėpties viešuosius renginius ar renginių ciklus, dažniausiai vykdydamas iš projektinių šaltinių finansuotą veiklą.

38. Per ataskaitinį laikotarpį Muziejus nerengė tikslinių lankytojų apklausų ar anketavimo, tačiau nuolat dalyvauja „Google Business Profile“ sistemoje, kurioje lankytojai pateikia atsiliepimus apie suteiktas paslaugas Muziejaus ekspozicijose bei paslaugos kokybės vertinimus 5 žvaigždučių sistemoje. 2021 m. suminis vidutinis klientų įvertinimas buvo 4,7.

39. Numatydamas veiklos perspektyvą, Muziejus prognozuoja laikiną kai kurių kiekybinių rodiklių sumažėjimą, artimuoju laikotarpiu keičiantis veiklos sąlygoms: išėjimas iš pandeminių apribojimų atvers poreikį intensyvesniam fiziniam bendravimui su Muziejaus lankytojais, o eksponatų perkėlimas į atnaujintą fondų saugyklą ir jos sisteminis sutvarkymas atidės galimybes intensyvia priimti ir inventorinti naujus eksponatus.

APIBENDRINIMAS IR ANALIZĖ

VADOVO ŽODIS.

2021-ieji metai Muziejaus istorijoje įsimins kaip savitos atspirties ir pasirengimo naujam veiklos etapui laikotarpis.

Pasaulinė COVID-19 pandemija, užsitęsusi antrus metus, lėmė tai, jog 2021-uosius Muziejus pradėjo, būdamas izoliuotas nuo fizinio ekspozicijų lankymo, vyraujant nuotoliniam darbo pobūdžiui. Nuo metų pradžios iki 2021 m. birželio 30 d. vis pratęsiamas karantinas itin suvaržė muziejinių paslaugų teikimo galimybes tiek pavieniams asmenims, tiek organizuotam turistų srautui. Nors karantino taisyklės ir buvo palaipsniui švelninamos, tik nuo 2021 m. gegužės vidurio Muziejus pradėjo sulaukti pirmųjų lankytojų, o moksleivių grupės keliones į Anykščius atnaujino tik birželio pradžioje.

Paslaugų teikimo galimybes varžė ne tik sveikatą saugantys apribojimai, bet ir pulsuojantys susirgimai, kaskart vertę potencialius Muziejaus lankytojus keisti savo planus, atidėti ar atšaukti Muziejaus lankymą, susirgus keliems ar net daugiau planavusių atvykti mūsų svečių. Galiojant įvairios apimtys apribojimams, ištisus metus Muziejaus darbuotojai ekspozicijose dirbo padidinto pavojaus ir psichologinio diskomforto sąlygomis, nuogąstaudami dėl lankytojų ir savo sveikatos.

Vis dėlto, lyginant 2021-uosius su ankstesniais metais, jau pastebime visų Muziejaus veiklos rodiklių saikingą ūgtelėjimą: tiek fizinio lankytojų skaičiaus gausėjimą, tiek ir pajamų už suteiktas paslaugas augimą. Ypač ryškus Kultūros paso sistemos vartotojų pagausėjimas: 2021 m. Muziejus sulaukė 2,5 karto daugiau Lietuvos moksleivių, gavo 2,2 karto daugiau pajamų už Kultūros paso edukacines programas, nei ankstesniais metais. Pagal šios rūšies paslaugų asortimentą ir jų teikimo apimtį Muziejus yra pripažintas Kultūros paso sistemos lyderiu tarp regioninių muziejų.

Visus 2021-uosius metus Muziejus dirbo, neturėdamas fondų saugyklos ir administracinių patalpų, nes pusmečiu ilgiau, nei tikėtasi, užsitęsė pastato rekonstrukcija. Todėl dauguma Muziejaus darbuotojų ištisus metus tęsė nuo 2020 m. vasaros pradėtą nuotolinį darbą namuose. Taip visus metus buvo organizuotas ir LIMIS administravimas iš penkių skirtingų darbo vietų, ir eksponatų skenavimas, ir eksponatų inventorizavimas, ir genealoginės informacijos kaupimas. A.

Vienuolio memorialiniame name visus metus veikė S. Petraškos akmens tapybos ekspozicija bei keli įstaigos administracijos kabinetai.

Tačiau tokia situacija, sumažinusi fizinių kontaktų su klientais skaičių, leido daugiau dėmesio skirti Muziejaus fondams bei rinkiniams. Muziejaus darbuotojai, tvarkydami per dešimtmečius sukauptus rinkinius, suinventorino ir į eksponatų fondą priėmė triskart daugiau naujų eksponatų, nei spėdavo ankstesniais metais.

Muziejuje tapo įprastos nuotolinio darbo formos (respondentų apklausos telefonu ir el. paštu, užklausų organizavimas ir atsakymai į jas ryšio priemonėmis), veikia per projektinę veiklą sukurtas nuotolinių paslaugų turinys – suteikta galimybė Muziejaus lankytojams virtualiai lankytis visose ekspozicijose, pažinti edukacines programas, įsigyti Muziejaus leidinius internetu.

Per 2021-uosius metus tiek lankytojų gausa, tiek ir veiklų įvairovė Muziejaus lyderis buvo Etninės kultūros skyrius (Arklio muziejus). 2021 m. gruodžio 10 d. Platelių dvaro sodybos tradicinių amatų centre įvykusioje Žemės ūkio ministerijos organizuotoje konferencijoje „Tautinio paveldo produktų apsauga, kūrimas, realizavimas ir populiarinimas“ kaip sėkmingiausiai dirbantis amatų centras buvo apdovanotas būtent Arklio muziejaus Tradicinių amatų centras Niūronyse, jis buvo įvertintas ir 4 tūkst. Eur premija.

Direktorius
(Vadovo pareigos)

(parašas)

Antanas Verbickas
(vardas, pavardė)